

"מאי אור" ? - סיכום (ב.ג.)

מס'	מקור הלימוד	ההוכחה	הדחיה	הערות
1	"הבוקר אור והאנשים שולחו"	אור=יום אור=שם דבר, שם עצם "הבוקר דהיינו אור וכו"	אור=פועל "הבוקר האיר והאנשים שולחו"	מחלוקת רש"י ותוס' לגבי דרשת רב יהודה: "יכנס בכי טוב וכו' על התירוצ או גם על הקושיא
2	"וכאור בוקר יזרח שמש"	אור=יום אור=שם דבר, שם עצם "וכאור זה דהיינו בוקר"	אור=פועל כהארת הבוקר בעוה"ז תזרח השמש בעוה"ב	מחלוקת רש"י ותוס' לגבי פירוש הפסוק בתירוצ
3	"ויקרא אלוקים לאור יום"	אור=יום	ה' קרא לכוח המאיר וציווהו לשמש ביום	"ויקרא" לא שקרא לו בשם, אלא קרא לו לבוא אליו
4	"הללוהו כל כוכבי אור"	אור=לילה הכוכבים מאירים בלילה	"הללוהו כל הכוכבים המאירים"	ללמד שגם אור כוכבים נקרא אור לעניין הנודר הנאה מן האור
5	"לאור יקום רוצח...ובלילה יהי כגב"	אור=יום אם בהמשך הפס' מדברים על הלילה, אז בתחילת הפס' מדברים על היום	הפס' עוסק בגב הבא במחתרת, אם מותר להורגו ולא ביום ולילה ממש	מחלוקת רש"י ותוס' באיזה מקרה עוסקים ברישא ובאיזה בסיפא (אב על הבן וכו')
6	"יחשכו כוכבי נשפו יקו לאור ואין"	אור=יום נשף=חושך ולילה, בלילה אדם מקווה ליום	אור=פועל האדם מקווה להארת, דבר המאיר	איוב מקלל את מזלו
7	"ואומר אך חושך ישופני ולילה אור בעדני"	אור=יום דוד חשב שיהיה לו תמיד חושך וצרות, אך הלילה הפך לו ליום (ההפך מלילה=יום)	לילה=עוה"ז ואור=עוה"ב ולא יום ולילה ממש	דוד חשב שיטרד גם מן העוה"ב בגלל חטאו, אך התברר לו שגם בעוה"ז ה' מחל לו על החטא, וגם עוה"ז האיר בעדו
8	"בודקין אור לארבעה עשר..."	אור=לילה אם ר' יהודה אמר בהמשך שבדקין גם בשחרית, ודאי שאור=לילה	לא נדחה	
9	"מאימתי ארבעה עשר אסור משעת האור"	אור=לילה כי ר' יהודה דיבר על הנץ, ולכן ראב"י דיבר על הלילה	אור=עלות השחר	מחלוקת רש"י ותוס' האם מחלוקת התנאים במקום שנהגו לא לעשות מלאכה או בגליל שאוסרים ממש
10	"אין משיאין משואות...לאור עיבור"	אור=לילה אור עיבור=ליל 31, כי ביום לא רואים משואות	לא נדחה	היו משיאין משואות רק על חודש חסר, כי חודש מלא כבר קידשוהו שמים
11	"היה עומד כל הלילה...לאורה"	אור=יום לאחר הלילה היה צריך לקדש ידיו ורגליו בבוקר	"אורה שאני"	אנו עוסקים במילה אור ולא אורה, ואולי יודה רב יהודה ש"אורה" זה יום
12	"המפלת אור לשמונים ואחד"	אור=לילה אם ב"ה שואלים מה ההבדל בין אור 81 ליום 81 משמע שאור=לילה	לא נדחה	1. המפלת בתוך 80 - מביאה קרבן אחד, המפלת לאחר 80 - מביאה 2 קורבנות 2. ב"ה הקשו 2 קושיות ועל שתיהן השיבו ב"ש
13	"יכול יהא נאכל אור לשלישי"	אור=לילה אור לשלישי אינו יכול להיות יום, כי שלמים אינם נאכלים ביום השלישי אלא נשרפים	לא נדחה	זבחים (תודה) נאכלים ליום ולילה שאחריו ונשרפים ביום השני שלמים נאכלים לשני ימים והלילה שביניהם ונשרפים ביום השלישי ולא בליל שלישי
14	"אור של יום הכיפורים"	אור=לילה אם מדברים אח"כ על שחרית, משמע שעד עכשיו דברנו על ליל כיפורים	לא נדחה	
15	"לילי ארבעה עשר בודקין את החמץ"	אור=לילה הנוסח מתאים לנוסח שבמשנתנו, וכאן כתוב במפורש "לילי"	לא נדחה	